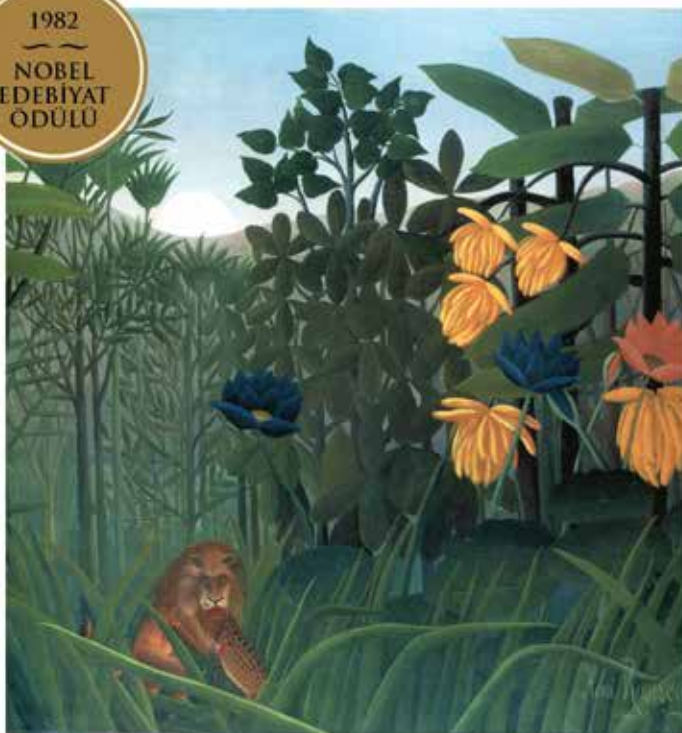

GABRIEL GARCÍA
MÁRQUEZ

BİR KAÇIRILMA
ÖYKÜSÜ

1982
—
NOBEL
EDEBİYAT
ÖDÜLÜ

ROMAN

Çeviri: İNCİ KUT

9.
BASKI

GABRIEL GARCÍA
MÁRQUEZ
BİR KAÇIRILMA
ÖYKÜSÜ

Can Çağdaş

Bir Kaçırılma Öyküsü, Gabriel García Márquez

İspanyolca aslından çeviren: İnci Kut

Noticia de un secuestro

© 1996, Gabriel García Márquez ve Gabriel García Márquez vârisleri

© 1996, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Agencia Literaria Carmen Balcells S.A. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 1996

9. basım: Ekim 2019, İstanbul

Bu kitabın 9. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

İç baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-510-709-7

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789755107097

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

GABRIEL GARCÍA
MÁRQUEZ
BİR KAÇIRILMA
ÖYKÜSÜ

ROMAN

1982 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

İspanyolca aslından çeviren

İnci Kut

Gabriel García Márquez'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Başkan Babamızın Sonbaharı, 1982

Bir Kayıp Denizci, 1982

Kırmızı Pazartesi, 1982

Yaprak Fırtınası, 1983

Yüzyıllık Yalnızlık, 1984

Kolera Günlerinde Aşk, 1989

Labirentindeki General, 1990

Albaya Mektup Yok, 1991

İyi Kalpli Eréndira, 1991

Şer Saati, 1983

Hanım Ana'nın Cenaze Töreni, 1992

On İki Gezici Öykü, 1993

Aşk ve Öbür Cinler, 1994

Şili'de Gizlice, 1996

Anlatmak İçin Yaşamak, 2005

Benim Hüzünlü Orosularım, 2005

Mavi Köpeğin Gözleri, 2011

Doğu Avrupa'da Yolculuk, 2016

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ, 1928'de Kolombiya'nın Aracataca kentinde doğdu. Hukuk ve gazetecilik öğrenimini yarım bıraktı. 1940'lardan başlayarak uzun yıllar gazetecilik yaptı. Yine aynı yıllarda öykü yazmaya başladı. Yayımlanan ilk önemli yapıtı, *Yaprak Fırtınası*'ydi. *Albaya Mektup Yok*, ülkesi uğruna savaşarak yaptığı hizmetlerin karşılıksız kaldığını anlayan bir subay eskisinin öyküsüydü. Bunu *Hanım Ana'nın Cenaze Töreni* (1962) ve *Şer Saati* (1962) izledi. García Márquez, en tanınmış romanı *Yüzyıllık Yalnızlık*'ı (1967), Meksika'ya ilk gidişinde yazdı. *Yüzyıllık Yalnızlık*'taki bir bölümden esinlenerek yazdığı öykülerini *İyi Kalpli Eréndira* (1972) adlı kitapta toplayan yazar, daha sonra birbiri ardı sıra *Mavi Köpeğin Gözleri*'ni (1972), *Başkan Babamızın Sonbaharı*'nı (1975), *Kırmızı Pazartes'i*'yi (1981), *Kolera Günlerinde Aşk*'ı (1985), Simón Bolívar'ın yaşamının son aylarını konu edinen *Labirentindeki General*'i (1989) yayımladı. García Márquez, 1982'de Nobel Edebiyat Ödülü'ne değer görüldü. 2014'te Meksika'da seksen yedi yaşında hayata veda etti.

İNCİ KUT, lise öğrenimini 1960'ta Ankara Koleji'nde tamamladıktan sonra AÜ DTCF İngiliz Dili ve Edebiyatı ve Varşova Üniversitesi İspanyol Filolojisi bölümlerinden mezun oldu. İspanyol dili ve grameri üzerine sözlükler ve dilbilgisi kitapları yayımladı. Miguel Delibes, Gabriel García Márquez, Isabel Allende, Mario Vargas Llosa, José Mauro de Vasconcelos ve Jose Saramago gibi İspanyol, Portekizli ve Güney Amerikalı yazarların roman ve öykülerini Türkçeye kazandırdı.

Teşekkür

Maruja Pachón ile eşi Alberto Villamizar, 1993'ün Ekim ayında benden, Maruja'nın altı ay süren rehineliği boyunca yaşadığı deneyimler ve kocasının onu serbest bıraktırmayı başarana kadar harcadığı zorlu çabalar üzerine bir kitap yazmamı istemişlerdi. Kitabın ilk taslağı oldukça ilerlemişken, bu kaçırılma olayını, ülkede aynı sıralarda girişilen öteki dokuz kaçırılma olayından ayrı tutmanın olanaksızlığını fark ettik. Aslında bunlar –bize ilk bakışta görüldüğü gibi– on ayrı adam kâçırma olayı değil, son derece iyi seçilmiş on kişinin toplu olarak kaçırılmaları olayıydı ve aynı girişimci tarafından aynı ve tek bir amaç uğruna gerçekleştirilmişti.

Bu gerçeğin geç olarak farkına varmamız, bizi, olayın tüm kahramanlarının kimliklerinin ve içinde buldukları durumun iyice tanımlanabilmesi için, farklı bir yapı ve farklı bir solukla işe yeniden başlamak zorunda bıraktı. Kitabın ilk biçiminde sonu gelmez bir karmaşaya dönüşecek olan dolambaçlı bir anlatıma böylece teknik bir çözüm getirilmiş oluyordu. Ancak bu durumda da, bir yılda bitirilmesi öngörölmüş olan bir iş, kişisel anlatımları bu kitabın eksenini ve ana konusunu oluşturan Maruja ile Alberto'nun hiç eksik etmedikleri dikkatli ve yerinde yardımlarıyla, neredeyse üç yıl uzamış oluyordu.

Bulabildiğim tüm kahramanlarla söyleşiler yaptım; hepsinin de, belleklerinin dinginliğini bozarak, belki de unutmak istedikleri yaraları benim için yeniden deşmekte aynı yürekliliği gösterdiklerini gördüm. Onların acıları, sabırları ve öfkeleri, hayatımın sonbaharındaki bu en zor, en hüznölü işi sürdürme

cesaretini verdi bana. Tek üzüntüm, içlerinden hiçbirinin, bu sayfalarda, gerçek hayatta yaşadıkları dehşetin silik bir yansımasından başka bir şey bulamayacaklarını bilmemdir. En çok da, ölen o iki rehinenin –Marina Montoya ile Diana Turbay’ın– ailelerinin ve özellikle bu sonuncunun annesi Doña Nydia Quintero de Balcázar’ın. Onlarla yaptığım söyleşiler, benim için yürek paralayıcı, unutulmaz birer insanlık deneyimi olmuştur.

İçimdeki bu yetersizlik duygusunu, bu kitabın gizli gizli oluşturulmasında benimle birlikte acı çeken iki kişiyle paylaşıyorum: tam bir kaçak avcı inatçılığı ve gizliliği içinde, bulunması olanaksız pek çok verinin izini sürüp ele geçiren gazeteci Luzángela Arteaga ile kitabın temize çekilmesi, düzenlenmesi, kendimizi pek çok kez batma noktasında hissettiğimiz karma karışık temel malzemenin doğrulanması ve gizli tutulması işlerini yürüten özel sekreterim ve kuzenim Margarita Márquez Caballero.

Olayın tüm kahramanlarına ve bu işte bana yardımcı olan herkese, yirmi yılı aşkın bir süreden beri Kolombiya’yı yiyip bitiren o inanılmaz kıyımın ne yazık ki yalnızca bir bölümünü oluşturan bu korkunç dramın unutulup gitmemesini mümkün kıldıkları için gönül borcum sonsuzdur. Bu kitabı, içinde anlatılanların bir daha başımıza gelmemesi umuduyla, onların hepsine ve onlarla birlikte –masum ya da suçlu– tüm Kolombiyalılara adıyorum.

G.G.M.

Cartagena de Indias, Mayıs 1996

1

Arabaya binmeden önce, kendisini kimsenin gözlemediğinden emin olmak için omzunun üzerinden geriye baktı. Bogotá'da saat akşamın yedi buçuğuydu. Hava bir saat önce kararmıştı; Ulusal Park iyi aydınlatılmış değildi; yapraksız ağaçlar, bulanık, hüzünlü gökyüzünün üzerine hayaletleri andıran silüetler çiziyorlardı, ama görünürde korkulacak bir şey yoktu. Maruja, mevkiine rağmen şoförün arkasına oturdu, çünkü orası ona hep en rahat yer gibi görünmüştü. Beatriz de öteki kapıdan binip onun sağına oturdu. Her günkü işlerinde neredeyse bir saat gecikmişlerdi; üç yönetim toplantısının yapıldığı, insana ağırlık veren bir öğle sonrasının ardından her ikisi de kendini yorgun hissediyordu. Özellikle de bir gece önce evinde verdiği bir parti yüzünden üç saatten fazla uyuyamamış olan Maruja. Uyuşmuş olan bacaklarını uzattı, gözlerini yumup başını koltuğun arkasına dayayarak her zamanki emri yineledi:

“Eve, lütfen.”

Her günkü gibi, güvenlik nedenleriyle olduğu kadar trafikteki kördüğümler yüzünden, kâh bir yoldan, kâh bir başkasından dönüyorlardı eve. Bindikleri Renault 21 yepyeni, rahat bir arabaydı, şoför de onu dikkatli bir ustalıkla kullanıyordu. O akşamki en iyi seçenek, kuzeye

doğru uzanan evre yoluydu. Üç trafik ışığını da yeşilde yakalamışlardı; akşam trafiği her zamankinden daha az sıkışıkta. Daha kötü günlerde bile bürodan Maruja'nın evine kadar, 84A-42 numaralı Üçüncü Yanyol'u yarım saatte geçerler, daha sonra şoför, Beatriz'i, yedi blok kadar ötede olan evine götürürdü.

Maruja, aralarında birkaç kuşaktan beri gazeteciler bulunan, tanınmış bir entelektüel aileden geliyordu. Kendisi de gazeteciydi, pek çok kez de ödöl almıştı. İki aydan beri, sinemaya destek veren bir devlet kuruluşu olan Focine'nin başındaydı. Kocasının kız kardeşi ve yardımcısı olan Beatriz, bir süre için değişiklik olsun diye işine ara vermiş, oldukça deneyimli bir fizik tedavi uzmanıydı. Maruja'nın Focine'deki başlıca sorumluluğu, basına dair her şeyle ilgilenmekti. Her ikisinin de korkacak bir şeyleri yoktu; ama Maruja, uyuşturuca mafyasının, bir önceki ağustos ayında, hiç umulmadık bir esintiyle gazetecileri kaçırmaya başlamasından beri, neredeyse bilinçaltı bir hareketle omzunun üzerinden geriye bakma alışkanlığını edinmişti.

Bu korkusunda da haklıydı. Arabaya binmeden önce omzunun üzerinden baktığında Ulusal Park ona bomboş gibi görünmüş olsa da, sekiz adam vardı onu gözetleyen. Bunlardan biri, karşı kaldırımında park etmiş olan, sahte Bogotá plakalı, lacivert bir 190 Mercedes'in direksiyonunda oturuyordu. Bir başkası, sarı renkli bir alıntı taksinin direksiyonundaydı. Kot pantolon, tenis ayakkabıları ve deri ceket giymiş dört tanesi, parkın gölgeleri içinde dolaşmaktaydılar. Üzerinde baharlık kostümü, elinde genç işadamı görünümünü tamamlayan evrak çantasıyla yedincisi, uzun boylu, yakışıklı biriydi. Operasyondan sorumlu olan bu kişi, titizlikle yürütölen yoğun provaları yirmi bir gün önce başlamış olan operasyonun ilk gerçek bölümünü, oraya yarım blok uzaktaki bir köşe başı kahvesinden gözlüyordu.

Taksiyle Mercedes araba, Maruja'nın arabasının her zaman geçtiği yolları saptamak üzere bir önceki pazartesiden beri yaptıkları gibi, onları sürekli olarak çok yakından izliyorlardı. Aradan yirmi dakika kadar geçtikten sonra, hep birlikte sağdaki 82. Sokak'a saptılar; Maruja'yla kocasının, çocuklarından biriyle birlikte oturdukları çıplak tuğla yapının iki yüz metre bile uzağında değillerdi. Tam sokağın dik yokuşunu çıkmaya başlamışlardı ki, sarı renkli taksi Maruja'nın arabasını geçerek, onu soldaki kaldırıma sıkıştırdı; şoför de, çarpmamak için ani bir fren yapmak zorunda kaldı. Neredeyse aynı anda Mercedes araba da tam arkalarında durmuş, onlara geri manevra yapma olanağı bırakmamıştı.

Taksiden üç kişi inerek kararlı adımlarla Maruja'nın arabasına yöneldiler. Uzun boylu, iyi giyimli olanı, Maruja'ya kısacık dipçikli bir tüfek gibi görünen, tıpkı bir teleskop gibi uzun ve kalın namlulu acayip bir silah taşıyordu. Aslında, iki saniye içinde tek tek ya da aralıksız otuz mermi atabilen, susturuculu, 9 milimetrelilik bir Mini-Uzi'ydi bu. Öteki iki saldırganın da makineli ve tabancaları vardı. Maruja ile Beatriz'in göremedikleri ise, arkalarında duran Mercedes'ten üç kişinin daha indiği idi.

Öylesine uyum içinde ve hızlı hareket etmişlerdi ki, Maruja ile Beatriz, saldırının sürdüğü iki dakikacığı ancak kopuk kopuk parçalar halinde hatırlayabiliyorlardı. Beş kişi, arabanın çevresini sararak, içerideki üç kişiyle tam bir ustalıklarla aynı anda ilgilenmişler, altıncısı ise, makineli silahını doğrultmuş olarak sokağı gözlemeye koyulmuştu. Maruja olabilecekleri anlamıştı.

"Gaza bas, Ángel!" diye bağırdı şoföre. "Kaldırımlara çık, ne yaparsan yap, ama fırla!"

Gerçi önünde taksi, arkasında Mercedes arabayla hareket edecek yeri kalmamıştı ama, Ángel taş kesilmişti. Adamların ateş etmeye başlayacaklarından korkan Ma-

ruja, cankurtaran simidine sarılır gibi çantasına sarılıp, şoför koltuğunun arkasına saklanarak Beatriz'e bağırdı:

“Kendini yere at!”

“Dünyada atmam,” diye mırıldandı Beatriz. “Yerde bizi öldürürler.”

Tir tir titriyordu ama kararlıydı. Bunun bir soygundan başka bir şey olmadığı inancıyla, sağ elindeki iki yüzüğü güçlükle çıkararak arabanın penceresinden dışarı fırlattı; “Alın, başınıza çalın,” diye geçiriyordu aklından. Ama sol elindeki iki yüzüğü çıkarmasına fırsat kalmamıştı. Koltuğun arkasında dertop olmuş olan Maruja ise, küpeleriyle takım oluşturan elmaslı ve zümrütlü bir yüzük takmış olduğunu aklına bile getirmemişti.

Adamların ikisi, Maruja'nın kapısını, öteki ikisi de Beatriz'inkini açmışlardı. Beşincisi, susturucu nedeniyle ancak bir iç çekmesi gibi duyulan tek bir kurşunla camın arkasından şoförün kafasına ateş etti. Sonra da kapıyı açıp onu bir çekişte dışarı çıkararak, yerde üzerine üç kurşun daha sıktı. Bu bir kader değişikliğiydi: Ángel María Roa, yalnızca üç gündен beri Maruja'nın şoförüydü; bakanlık şoförlerine özgü koyu renk kostümü, kolalı gömleği, siyah kravatıyla yeni görevine henüz başlamıştı. Bir hafta önce kendi isteğiyle emekliye ayrılmış olan selefi, on yıldır Focine'nin şoförlüğünü yapmaktaydı.

Maruja, şoföre yapılan bu saldırıyı çok daha sonra öğrenecekti. Saklandığı yerden yalnızca kırılan camların bir anlık şangırtısını, hemen arkasından da neredeyse tam tepesinden gelen kesin ifadeli haykırmayı duymuştu: “Biz sizin için geldik hanımefendi. Çıkın oradan!” Demir gibi bir pençe onu kolundan yakaladığı gibi, sürükleyerek arabadan çıkarmıştı. Maruja, elinden geldiğince direndi; yere düşmüş, bir bacağı sıyrılmıştı, ama o iki adam onu havaya kaldırarak, arkadaki otomobile götürdüler. İki de Maruja'nın çantasına sarılmış olduğunu fark etmemişti.

Upuzun, sert tırnaklara sahip olan, ayrıca iyi bir askerî eğitimden geçmiş bulunan Beatriz, kendisini arabadan çıkarmaya çalışan delikanlıya kafa tutarak, “Dokunma bana!” diye bağırdı. Çocuk irkilmiş, Beatriz, onun da kendisi kadar sınırlı olduğunu, her şeyi yapabileceğinin farkına varmıştı. Tavrını değiştirdi:

“Ben kendi kendime inerim,” dedi. “Ne yapmam gerektiğini söyleyin.”

Çocuk, taksiyi işaret etti.

“Şu arabaya binip yere yatın,” dedi. “Çabuk!”

Arabanın kapıları açıldı; motoru çalışıyor, şoför, yerinde hareketsiz oturuyordu. Beatriz, arabanın arka bölümüne elinden geldiğince uzandı. Çocuk, ceketini onu örttü, ayaklarını da üzerine koyarak koltuğa yerleşti. Öteki iki kişi de bindiler: biri şoförün yanına, öteki arkaya. Şoför, arabanın iki kapısı da aynı anda çarpana kadar bekledi, sonra arabayı çevre yolundan kuzeye doğru hızla sürdü. Çantasını arabanın koltuğunda unuttuğunu ancak o zaman fark edebilmişti Beatriz, ama artık çok geçti. Dayanamadığı şey, duyduğu korkudan ve rahatsızlıktan çok, üzerine örtülen ceketin leş gibi amonyak kokusuydu.

Maruja’yı bindirmiş oldukları Mercedes, onlardan bir dakika önce hareket etmişti, hem de başka bir yoldan. Onu, iki yanında birer adamla, arka koltuğun ortasına oturtmuşlardı. Solundaki, başını öyle rahatsız bir pozisyonda kendi dizlerine dayamaya zorlamıştı ki, neredeyse soluk alamıyordu. Şoförün yanında, ilkel bir telsiz telefon aracılığıyla öteki arabayla konuşan bir adam oturuyordu. Maruja’nın kafası iyice karışmıştı, kendisini hangi arabada götürdüklerini bilemiyordu –kendi arabasının arkasında durduklarını hiç fark etmemişti– ama arabanın yeni ve rahat, belki de zırlı olduğunu hissediyordu, çünkü bulvarın gürültüsü, tıpkı yağmurun mırıltısı gibi, kısık olarak geliyordu kulağa. Soluk alamıyordu,

kalbi ağzından fırlayacakmış gibi oluyor, boğulduğunu hissetmeye başlıyordu. Şoförün yanında oturan ve şefleri gibi davranan adam, tedirginliğini fark ederek onu yatıştırmaya çalıştı.

“Sakin olun,” dedi, omzunun üzerinden. “Bir mesaj iletmeniz için götürüyoruz sizi. Birkaç saat içinde evinize döneceksiniz. Ama kıpırdanırsanız sizin için iyi olmaz, bu yüzden sakın olun.”

Onu dizleri üzerinde tutan da yatıştırmaya çalışıyordu. Maruja derin bir soluk alarak havayı ağır ağır ağzından çıkardı; kendine gelmeye başlamıştı. Birkaç blok gittikten sonra durum değişti, çünkü zorlu bir yokuşta araba kendini bir trafik sıkışıklığının içinde bulmuştu. Telsiz telefonlu adam, bağırıp çağırarak, öteki arabadaki şoförün bir türlü yerine getiremediği birtakım olanaksız emirler vermeye başlamıştı. Otoyolun bir yerinde sıkışıp kalmış birkaç ambulans vardı; sirenlerinin yaygarasıyla kulakları sağır edici korna sesleri, sınırları sağlam olmayan birini deli edebilecek türdendi. Adam kaçırانların ise, en azından o sırada, sınırları hiç de sağlam değildi. Şoför, kendisine yol açmaya çalışırken öylesine sınırlıydı ki, bir taksiye tosladı. Hafif bir çarpışmadan başka bir şey olmamıştı, ama taksi şoförünün bağırarak bir şeyler söylemesi, hepsinin gerginliğini büsbütün artırmıştı. Telsiz telefonlu adam, ne yapıp edip ilerlemesi emrini verdi, araba da kaldırımların ve boş alanların üzerinden geçip gitti.

Trafik tıkanıklığından kurtulan araba, yokuş yukarı çıkmayı sürdürüyordu. Maruja, tepenin o saatte çok kalabalık olan yokuşlarından La Calera’ya doğru gittikleri izlenimini edinmişti. Birden ceketinin cebinde, doğal bir sakinleştirici olan birkaç kakule tohumu bulunduğunu hatırlayarak, kendisini kaçırانlardan onları çiğnemesine izin vermelerini istedi. Sağındaki adam, tohumları cebinden bulup çıkarmasına yardım etti ve o zaman Maru-

ja'nın, çantasına sımsıkı sarılmış olduğunun farkına vardı. Çantayı elinden almışlar, ama kakule tohumlarını vermişlerdi ona. Maruja, kendisini kaçıranları iyice görmeye çalıştı, ama ışık çok azdı. "Kimsiniz siz?" diye sorma cesaretini gösterdi. Telsiz telefonlu olan, sakın bir sesle şu yanıtı verdi:

"Biz M-19'danız."

Saçmalıktı bu, çünkü M-19 artık yasallaşmış, Kuru-cu Meclis'e katılabilmek için kampanya yürütüyordu.

"Doğru söyleyin," dedi Maruja. "Uyuşturucu mafyasından mısınız, yoksa gerilladan mı?"

"Gerilladan," dedi öndeki adam. "Ama sakın olun. Biz yalnızca sizin bir mesaj götürmenizi istiyoruz. Ciddi söylüyorum."

Maruja'yı yere yatırmaları emrini vermek üzere konuşmasını yarıda kesti, çünkü bir polis noktasından geçeceklerdi. "Şimdi sakın kıpırdamayın, sesinizi de çıkarmayın, yoksa öldürürüz sizi," dedi. Maruja, böğründe bir tabanca namlusu hissetmiş, yanında oturan da, cümlenin sonunu getirmişti:

"Silahımız üzerinizde."

Bitmek bilmez bir on dakika geçmişti. Maruja, kendisini gitgide canlandıran kakule tohumlarını çiğneyerek gücünü bir noktaya topladı, ama rahatsız pozisyonu ne bir şey görmesine olanak veriyordu, ne de polis noktadakiyle konuşmalarını duymasına; tabii eğer herhangi bir şey konuşulursa. Maruja'ya, hiç soru sorulmadan geçtiler gibi geldi. La Calera'ya doğru gitmekte oldukları biçimindeki ilk kuşkusu artık kesinlik kazanmış, bu da onu biraz olsun rahatlatmıştı. Doğrulamaya yeltenmedi, başını adamın dizlerine dayamış olarak kendini daha rahat hissediyordu. Araba toprak bir yoldan geçerek beş dakika kadar sonra durdu. Telsiz telefonlu adam şöyle dedi:

"İşte geldik."

Hiç ışık görünmüyordu. Maruja'nın kafasını bir ceketle örterek onu iki büklüm çıkardılar arabadan, öyle ki, tek görebildiği şey yürüyen kendi ayaklarıydı; önce bir avludan, sonra da belki bir mutfak olan karolarla kaplı bir yerden geçmişlerdi. Kafasını açtıklarında, yerde bir şilte, çıplak tavanda da kırmızı bir ampul olan, ikiye üç metre gibi minicik bir odada bulduklarını fark etti. Az sonra da, yüzleri bir tür kar maskesiyle örtülü iki adam girdi içeri; aslında bunlar, bir eşofmanın, iki göz ve burun için üçer delik açılmış bacaklarıydı. O andan sonra ve tüm tutsaklık süresi boyunca, bir daha hiç kimsenin yüzünü görmeyecekti Maruja.

Kendisiyle ilgilenen o iki kişinin, onları kaçıran aynı insanlar olmadıklarını fark etmişti. Giysileri eski püskü ve kirliydi; boyu bir altmış yedi olan Maruja'dan daha kısa boyluydular; bedenleriyle sesleri genç olduklarını gösteriyordu. Bir tanesi, Maruja'nın üzerindeki mücevherleri kendisine teslim etmesini buyurdu. "Güvenlik nedeniyle," dedi. "Burada onlara bir şey olmaz." Maruja, minicik zümrütleriyle elmasları olan yüzüğünü verdi ona, ama küpelerini vermedi.

Öteki otomobilde bulunan Beatriz, yolla ilgili hiçbir sonuca varamamıştı. Yol boyunca hep yere uzanmış haldeydi; La Calera kadar dik bir yokuşu çıktıklarını hatırlamıyordu; gerçi taksi yolda durdurulmamak gibi bir ayrıcalığa sahip olabilirdi, ama herhangi bir polis noktasından da geçmiş değillerdi. Yoldaki trafik sıkışıklığı nedeniyle arabada son derece gergin bir hava esiyordu. Şoför, telsiz telefonla avaz avaz bağıarak arabaların üzerinden geçemeyeceğini söyleyip ne yapacağını soruyor, bu da değişik ve çelişkili talimatlar veren öndeki arabadaki-leri büsbütün sinirlendiriyordu.

Beatriz, bacağına kırılmasından ve ceketin pis kokusuyla sersemlemiş olduğundan son derece rahatsız bir

konumdaydı. Daha rahat yerleşmeye çabalıyor, muhafızı ise karşı koyduğunu sanarak onu yatıştırmaya çalışıp, “Sakin ol aşkım, sana bir şey olmayacak,” diyordu. “Yalnızca bir mesaj götüreceksin.” Sonunda bacağının rahatsız olduğunu anlayınca, Beatriz’in bacağını uzatmasına yardım etti; bu kez daha az kaba davranıyordu. Beatriz’in en dayanamadığı şey, kendisine “aşkım” demesiydi; bu laubalilik onu neredeyse ceketin pis kokusundan daha fazla rahatsız ediyordu. Ama adam onu ne kadar yatıştırmaya çalışırsa, Beatriz’in kendisini öldüreceklerine olan inancı da o kadar artıyordu. Yolculuğun kırk dakikadan fazla sürmediğini hesaplamıştı; bu yüzden de eve vardıklarında saat sekize çeyrek var olmalıydı.

Eve varmaları tıpkı Maruja’nınki gibi olmuştu. Başını leş gibi kokan o ceketle örtmüşler, yalnızca aşağı bakması uyarısıyla elinden tutarak götürmüşlerdi onu. O da Maruja gibi aynı şeyleri görmüştü: avluyu, karo döşeli yeri, sonunda iki basamağı. Sola dönmesini söylemişler ve başındaki ceketi çıkarmışlardı. Orada Maruja, tek kırmızı ampulün ışığı altında, beti benzi atmış halde bir taburede oturuyordu.

“Beatriz!” dedi Maruja. “Sen de buradasın ha!”

Ona neler olup bittiğinden haberi yoktu, ama hiçbir şeyle hiçbir ilgisi olmadığı için onu serbest bırakmış olduklarını düşünüyordu. Yine de, onu orada görünce, aynı anda hem yalnız olmadığı için büyük bir sevinç duymuştu, hem de onu da kaçırmış oldukları için çok büyük bir üzüntü. Sanki çok uzun zamandan beri görüşmemiş gibi kucakladılar birbirlerini.

İkisinin birden, yere atılmış tek bir şiltenin üzerinde yatarak, hem de kendilerinden bir an bile gözlerini ayırmayacak iki maskeli muhafızla birlikte, o berbat odada hayatta kalabilecekleri akıl alır şey değildi. O sırada, ötekilerin “Doktor” diye çağırdıkları, şık giyimli, yapılı, en

az bir seksen boyunda, maskeli yeni biri, büyük şef pozlarında kumandayı ele almıştı. Beatriz'in sol elindeki yüzükleri çıkarıp almışlar, ucunda Meryem Ana madalyonu asılı altın bir zincir taşıdığını fark etmemişlerdi.

"Bu, askerî bir operasyon, size bir şey olmayacak," dedi; sonra da yineledi: "Yalnızca hükümete bir mesaj götürmeniz için getirdik sizi buraya."

"Bizi elinde tutan kim?" diye sordu Maruja.

Adam, omuzlarını kaldırdı. "Bu şimdi sizi ilgilendirmez," dedi. İyice görebilmeleri için elindeki makineliyi kaldırarak devam etti: "Ama size bir şey söylemek istiyorum. Bu, susturuculu bir makineli; hiç kimse sizin nerede, kiminle olduğunuzu bilmiyor. Bağırırsanız ya da bir şey yapmaya kalkarsanız, sizi bir dakikada yok ederiz, kimse de bir daha sizden haber alamaz." Her ikisi de daha beterini duymayı bekleyerek soluklarını tuttular. Ama bu tehditlerin sonunda şef, Beatriz'e dönmüştü.

"Şimdi sizleri birbirinizden ayıracağız, ama sizi serbest bırakacağız," dedi ona. "Sizi yanlışlıkla getirdik."

Beatriz hemen tepki gösterdi.

"Hayır, olmaz," dedi, en küçük bir kuşku duymadan. "Ben de Maruja'yla birlikte kalıyorum."

Bu öylesine cesur ve cömertçe bir karardı ki, onları kaçırın adam bile, sesinde en küçük bir alay ifadesi sezilmeden şaşkınlıkla bağırdı: "Ne de sadık bir dostunuz varmış Doña Maruja!" Maruja, o büyük üzüntüsünün içinde minnettarlık duyarak onun bu sözlerini doğruladı, Beatriz'e de teşekkür etti. Bunun üzerine Doktor, onlara bir şey yemek isteyip istemediklerini sordu. İkisi de istemediklerini söylediler. Yalnızca su istediler, ikisinin de ağızları kupkuruydu. Adamlar onlara meşrubat getirdiler. Sigarası her zaman yanık olan, paketiyle çakmağı da hep elinin altında bulunan Maruja, bütün yol boyunca sigara içmemişti. Sigarasının bulunduğu çantasını kendi-

sine geri vermelerini istedi, adam da kendi paketinden bir sigara verdi ona.

İkisi de tuvalete gitmek istediklerini söylediler. Önce Beatriz gitti; kafasını yırtık pırtık, kirli bir bezle örtmüşlerdi. İçlerinden biri, “Yere doğru bakın,” diye buyurdu. Onu elinden tutarak, daracık bir koridordan geçirip, geceye açılan kırık dökük küçük bir penceresi olan, son derece kötü bir durumda, berbat bir helaya kadar götürdüler. Kapının içeriden tokmağı yoktu, ama iyi kapanıyordu, bu yüzden de Beatriz klozetin üzerine tırmanarak pencereden dışarı baktı. Bir sokak lambasının ışığında görebildiği tek şey, savandaki toprak yollarda pek sık rastlanan türden, önünde bir çimenlik bulunan, kırmızı kiremitli küçük bir ev oldu.

Odaya geri döndüğünde, durumun tümünden değişmiş olduğunu gördü. “Sizin kim olduğunuzu daha yeni öğrendik, siz de işimize yararsınız,” dedi Doktor. “Bizimle kalıyorsunuz.” Kaçırılma haberini az önce vermiş olan radyodan öğrenmişlerdi bunu.

Ulusal Radyo Kurumu’nda¹ asayiş haberlerine bakan gazeteci Eduardo Carrillo, askerî bir kaynağa bir şey danışmaktayken, konuştuğu bu kişi, telsiz telefonda kaçırılma haberini almıştı. Aynı anda da, henüz hiçbir ayrıntısını bilmeden haberi yayınlamışlar, onları kaçırılanlar da işte böyle öğrenmişlerdi Beatriz’in kim olduğunu.

Radyo ayrıca, çarpmış oldukları taksinin şoförünün, onların plakalarının iki rakamını ve arabasını yamultan bu otomobile ilgili genel bilgileri not etmiş olduğunu da söylemişti. Polis, kaçtıkları yolu saptamıştı. Bu yüzden de o ev hepsi için tehlikeli bir yer haline gelmişti, oradan hemen gitmeleri gerekiyordu. Dahası da vardı: Kaçırılan

1. (RCN) Radio Cadena Nacional. (Y.N.)

kadınlar başka bir arabada, hem de bagajın içine kapatılmış olarak gideceklerdi.

İkisinin birden itiraz etmeleri bir yarar sağlamadı, çünkü onları kaçıranlar da onlar kadar korku içindeydiler, bunu da saklamıyorlardı. Bagajın içinde boğulacakları düşüncesiyle kaygı içinde olan Maruja, bir parça saf alkol istedi.

“Burada alkol yok,” dedi Doktor, sert bir ifadeyle. “Bagajda gideceksiniz, işte bu kadar. Acele edin.”

Onları ayakkabılarını çıkarıp ellerine almaya zorlayarak evin içinden geçirip garaja götürdüler. Orada kafalarına örttüklerini çıkardılar; fazla sert davranmadan, ana karnında çocuk pozisyonunda arabanın bagajına yatırdılar. Stepneleri çıkarmış olduklarından, içerisi yeterince geniş ve havadardı. Doktor, kapağı kapatmadan önce, onların içine bir korku saldı.

“Yanımızda on kilo dinamit taşıyoruz,” dedi. “Daha ilk bağırmanızda, öksürmede ya da ağlamada, ya da her ne olursa, aşağı iner, arabayı havaya uçururuz.”

Her ikisini de hem rahatlatan hem de şaşırtan şey, bagajın ek yerlerinden, tıpkı havalandırma varmış gibi soğuk ve temiz hava girmesi olmuştu. Boğulma duygusu kaybolmuş, geriye yalnızca belirsizlik kalmıştı. Maruja, tam bir umursamazlıkla karıştırılabilecek dalgın bir tavır takınmıştı, ama aslında tedirginliğini alt edebilmek için kullandığı sihirli formülüydü bu onun. Oysa büyük bir meraka kapılmış olan Beatriz, yerine iyi oturmeyan bagaj kapağının ışık sızan aralığından dışarıya baktı; arabanın arka camından içindeki yolcuları görebiliyordu: Arka koltukta iki erkek, şoförün yanında da, kucağında iki yaşlarında kadar bir çocukla uzun saçlı bir kadın oturuyordu. Sağ tarafında, bildik bir alışveriş merkezinin sarı ışıklı kocaman ilanını gördü. Hiç kuşkusu yoktu: Kuzeye giden otoyoldaydılar; uzun bir bölümü aydınlatılmış

olan otoyoldan sonra girdikleri kapkaranlık toprak bir yolda araba yavaşlamıştı. On beş dakika kadar sonra da durdular.

Burası bir başka polis noktası olsa gerekti. Anlaşılmaz sesler, başka arabaların gürültüsü, müzik sesi duyuluyordu; ama ortalık o kadar karanlıktı ki, Beatriz hiçbir şey seçemiyordu. Maruja canlanmış, onları bagajda ne taşıdıklarını göstermeye zorlayacak bir kontrol noktası olabileceği umuduyla dikkat kesilmişti. Beş dakika kadar sonra araba hareket etmiş, dik bir yokuşu çıkmaya başlamıştı, ama bu kez yolu saptayamamışlardı. On dakika kadar sonra araba durdu, bagajın kapağını açtılar. Yeniden kafalarını örterek karanlıkta arabadan inmelerine yardım ettiler.

Öteki evde yaptıklarına benzer bir yürüyüşle, yine hep yere bakarak, kendilerini kaçırانların kılavuzluğunda bir koridordan ve başka kimselerin fısıltı halinde konuştukları küçük bir salondan geçerek, sonunda bir odaya geldiler. Odaya girmeden önce Doktor onları uyardı:

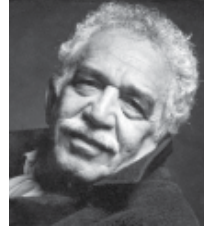
“Şimdi burada dost bir kişiyle karşılaşacaksınız,” dedi.

Odanın içindeki ışık öylesine sönüktü ki, gözleri alışana kadar bir dakika beklemeleri gerekti. Tahtalarla kapatılmış tek bir penceresiyle ikiye üç metreden büyük olmayan bir odaydı burası. Yere konulmuş tek kişilik bir şiltenin üzerinde oturan ve bir önceki evde bıraktıklarına benzer iki kukuletalı, dalgın dalgın televizyon seyrediyorlardı. Her şey karanlık, iç karartıcıydı. Kapının solundaki köşede, demir parmaklıklı dar bir yatakta, donuk beyaz saçlı, şaşkın bakışlı, bir deri bir kemik, hayalet gibi bir kadın oturuyordu. Onların içeri girdiklerini duyduğunu belirtecek herhangi bir hareket yapmadı; ne dönüp baktı ne bir soluk aldı. Hiç kıvıldamıyordu: Bir ölüden farksızdı. Maruja, şaşkınlığını bastırdı.

“Marina!” diye mırıldandı.

*Büyüklü gerçekçilik akımının
en önemli yazarı Gabriel
García Márquez, 1982
yılında Nobel Edebiyat
Ödülü'ne değer görülmüştü.*

Kokain baronu Pablo Escobar'ın uyuşturucu örgütü, beş yıl içinde on binlerce insanın öldürülmesinden sorumluydu. Bunlar arasında polisler, yargıçlar, gazeteci ve politikacılar, bakanlar, hatta devlet başkanı adayları vardı. Kolombiya'yı yıllarca haraca kesen Escobar çetesi, 1990'da hükümetle pazarlık gücünü artırabilmek için 9 kişiyi kaçırdı. Márquez işte bu kaçırılma olayını, iyi bir gazeteci ve büyük bir yazar olarak kitaplaştırdığında, ortaya bir García Márquez klasiği çıktı.

Maruja gözlerini açtı, "Tanrı bize, katlanabileceğimiz şeyleri vermesin," diyen eski bir İspanyol atasözünü hatırlamıştı. Kaçırılmalarının üzerinden on gün geçmişti; Beatriz de kendisi de, ilk gece akıl almaz gibi görünen günlük yaşantılarına alışmaya başlıyorlardı. Kendilerini kaçıranlar, bunun askerî bir operasyon olduğunu sık sık yineliyorlardı, ama rehinelik kuralları hapisane kurallarından beterdi. Yalnızca acil durumlarda ve hep fısıltıyla konuşabiliyorlardı. Birlikte yattıkları şilteden kalkamazlardı; ihtiyaçları olan her şeyi, uyuyor olsalar bile onları gözden kaybetmeyen o iki muhafızdan istemeleri gerekiyordu: oturma izni, bacaklarını uzatma izni, Marina'yla konuşma izni, sigara içme izni. Maruja, öksürüğünün sesini bastırmak için ağzını yastıkla tıkamak zorunda kalıyordu.

Kapak resmi: HENRI ROUSSEAU (GÜMRÜKÇÜ)

ISBN 978-975-510-709-7

9 789755 107097